

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив установе: ПУ “Бошко Буха	Мирјана Тубић, васпитач и сарадник Бојана Јоцовић Делић, психолог
Место, општина: Врбас, Врбас	
Школска управа: Нови Сад	
Опис примера добре праксе ИО	
Додирни ме музиком	
Кључне речи: <i>предшколска установа, спектар аутизма</i>	
Контекст	
<p>Ове школске године је у нашем вртићу у припремној васпитној групи пружена подршка једном дечаку о којем сам имала информације да нема развијен говор и да има 5 година. Покушаћу приближити другима своје искуство о успешном укључивању овог детета у вршњачку групу захваљујући препознавању његове јаке стране - музичког израза.</p>	
Опис добре праксе	
<p>Долепшао је у нашу групу првог дана октобра и на врховима прстију претрчао читаву собу за пар минута. Зауставио се код саобраћајног кутка и за тили час извадио све аутиће из гараже на тепих, а један је узео да се игра (вози улицом). Одједном се зачуо “крик”, дечакова реакција на ситуацију када је један другар узео један од аутића са тепиха. Друг одмах враћа аутић на тепих. Нешто касније истога дана, деца су кроз игру “Именовање” на разне начине представљала своје име и надимак. Дечак одбија да седне, хода и трчи на прстима, доноси кутије са играчкама у круг деце и истреса их на тепих. Мајка је присутна са нама у групи, прилази му, он бежи, одбија сарадњу. Усмеравам дечака у салу, кратко вришти, али му пажњу привлаче друге собе и он трчи према вратима тих соба. Помажем мајци да дечака одведе у гардеробу и они одлазе кући. Тако је протекао први сусрет дечака са вртићем. Упознали смо светлопутог високог дечака који показује интересовање само за играчке и има потребу да оне које одабере буду само у његовом поседу.</p> <p>Договарам се са децом да пусте дечака да се игра одабраним играчкама док му траје интересовање (5-10 мин) и да се не љуте ако им поруши неку грађевину, јер он то не ради намерно веч остварује свој циљ да дође до жељене играчке. Учено је и да дечак након игре сваку играчку поспреми и врати на место на полици. Следећих дана у свом истраживачком походу за играчкама, дечак открива неке конструкторе који постају занимљиви и другој деци, а сами их пре</p>	

тога нису користили.

У сарадњи са стручним сарадницима у вртићу у ИОП као главни циљ стављам социјализацију детета у вршњачкој групи. Размишљам како да успоставим комуникацију са њим пошто се он вербално не изражава, осим појединим гласовима. Примећујем да реагује опонашањем показаних радњи - где да седне, где да стави играчке, шта да ради у купатилу. Пратим га интензивно током игре и фотографишем. Око сат времена проводи у групи. У трећој недељи боравка у вртићу примећујем како на синтисајзеру, који није био укључен, опонаша свирање са обе руке. У исто време чује се и глас како пева. Нудим му ксилофон, он седа за сто и прелази преко целе октаве од Ц1 – Ц2 свирајући умереним интензитетом, затим тихо и трећи пут гласно. Затим окреће инструмент и његово постоље које личи на пругу користи за вожњу аутића. Прилази му други дечак и он остаје у његовом друштву, а игра аутићима се одвија паралелно. Схватам да је музика добар пут за почетак реализације зацртаних циљева у области социјализације, да дечак успостави комуникацију са васпитачем и децом. Следи опис неколико ситуација у којима је музика била подстицај и канал комуникације:

- Водим дечака у купатило, он обавља физиолошке потребе и сам се облачи, хвалим га “Браво Павле” а он понавља на моје изненађење “Баво Паве”. Помажем му да опере руке и певам песмицу “Овако се руке перу, овако, овако” и гледам његову реакцију у огледалу изнад лавабоа. Он се смеје и понавља песмицу мелодијски тачно, а текстуално “р” мења за “ј” (“јуке пеју”). Схватам да сам са дечаком успоставила комуникацију и да ми он верује. Увек га том песмом могу мотивисати да иде у купатило прати руке пре ужине.
- Једна девојчица слави рођендан у групи и слушамо песму “Милица” више пута током цртања рођенданске честитке. И он црта тј.шара, али у једном тренутку устаје, одлази на тепих и као балетан плеше на прстима окрећући се у леву страну једном руком савијеном према грудима, а другом испруженом у страну. Деца му спонтано аплаудирају и сви се придружимо дечаку формирајући круг око њега. Он наставља да плеше, смеје се и гласно пева рефрен песме. Тако смо открили да је плес активност у којој и он може да учествује са другом децом.
- У договору са дечаковом мајком одлучено је да са другом децом из групе учествује у ТВ емисији “Хајде са мном у обданиште”, телевизије Нови Сад у сегменту “Исти, а различити”. На вокално инструменталну музику “Здравица” уз коју су деца имала кореографију, дечак се спонтано укључује. Чим је чуо песму улази у центар круга и врти се на начин који је већ описан. Дечаку је песма позната јер је често слушана у вртићу, а овом приликом прилазе му још три дечака, дају му руке, он прихвата и плешу заједно у малом колу. Уочљиво је да у плесним активностима дечак прихвата друштво друге деце и да они према њему гаје симпатије.
- Пошто је поменута тв-емисија, побудила код родитеља деце из групе интересовање за дечака и подстакла позитивне емоције, желела сам и њих

да укључим и предложила да организујемо прославу дечаковог рођендана у вртићу. Родитељи друге деце су му купили поклон - дрвену коцку у коцки са бројевима до 5 јер дечак слави 5. родјендан. На једну мајку је оставио јак утисак у тв емисији, па је она спремила пакетић са музичким инструментима: мали клавир, фрулицу, усну хармонику и неколико удараљки. Дечакова мајка је испричала да је он код куће и оне дрвене коцке претворио у бубњеве. Ево шта се догађало на самом рођендану а утицало је на побољшање социјализације и комуникације:

- У игри уз певање "Трчи маца око тебе", дечак даје спонтано руку другарици и са њом трчи читав круг око деце која певају песму. Лице му је насмејано, верује другарици.
- Деца се крећу у колони уз песмицу "Ивин воз", а дечак још увек седи и једе бананице из своје "торте", али их оставља и уз њему својствене звукове на самогласник "а" трчећи долази до задњег дечака у "возићу" и ставља му руке на рамена. Дакле, дечак је сада део целине, пажња му је усмерена на активност деце и спонтано се укључује.

Ево још неколико запажања о дечаковом понашању која говоре о напретку у социјализацији и комуникацији:

- Ако није укључена музичка линија, дечак ми прилази, додирне ми руку и поведе ме до музичког кутка да ставим цд.
- Ако му прија музика, некад се попне на столицу (линија је на полици) и слуша пратећи ударањем прстима по полици или само пева.
- Некад стоји на столици и пружи руке већ поменутој девојчици и дечаку који иначе воли да буде у његовој близини.
- Некад плеше уз музику, али не сам, јер сва деца воле да му праве друштво.

Порука

Ослушкујте, посматрајте, учите посебност код детета, промишљајте, истражујте, испробајте и никад не одустајте, ИСТРАЈТЕ!

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

